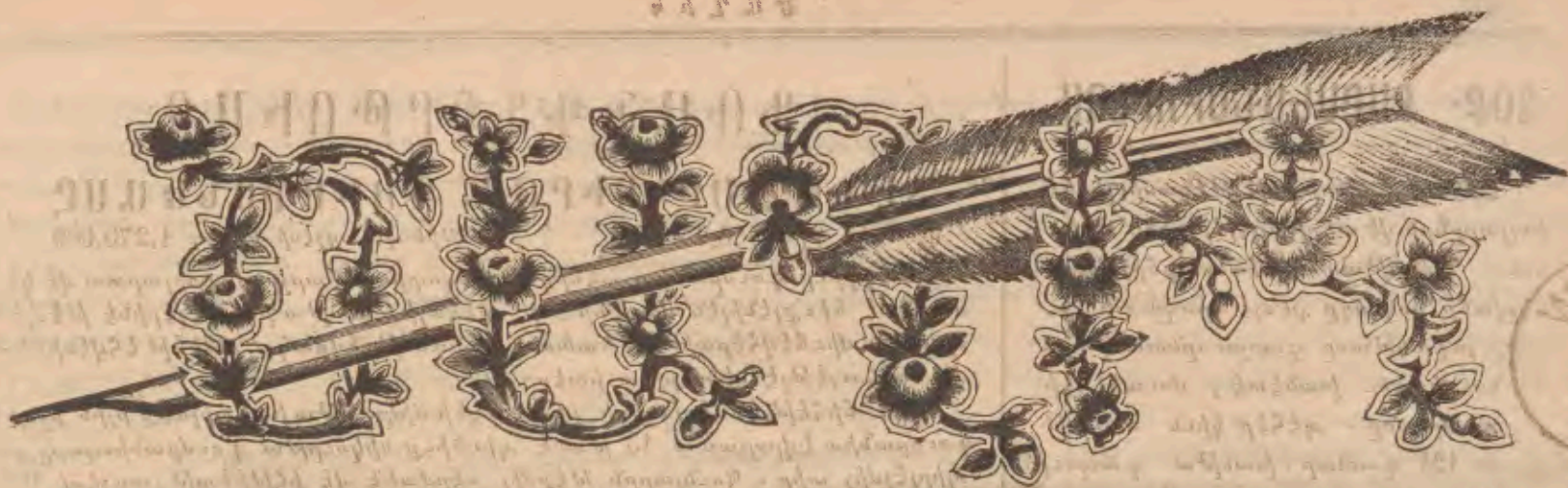

ՀԱՆԴԵՍ

40 ՓԱՐԱ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՆ ԲԱՆԱԲԱԿԱՆ ՓԱՐԱ 40

ԾԱՆԻԿ շարքը երկու անգամ կը հրատարակուի Չորեքշաբթի եւ Շաբաթ օրերն: — Տարեկան բաժանորդագրութեան գինն է 100 դր. արծաթ: — Վեցամսեայն 50. — Իսառուաց համար 115 դր. Վեցամսեայ 60. — Ծանուցման տողը 5 դր.

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է ուղղել: Առ Արսոնաշէր եւ Տնօրէն Անտոն Սահակեան, Էսկի Չապրիյի ճառտոսի Նշան Է.Յ. Պերպերեանի Տպարանն Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տուիր:

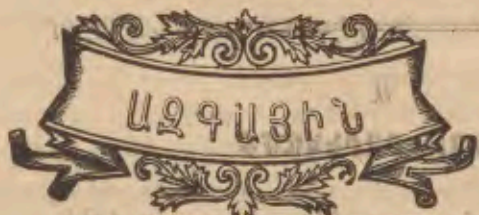
ԹԻԻ 241 Գ. ՏԱՐԻ

1889

ՕԴՈՍՏՈՍ 16 ԶՈՐԵՔԵԱԲԹԻ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Ազգային: — Ուսումական: — Էտնոգրիկ: — Լա Ռուանէզ: — Զբօսանք: — Ասկէ անկէ: — Նամակ մը: — Բարոյական առաջնորդ: — Ծաղկաբույս:

Կիրակի օր, Վերափոխման տօնին առթիւ, Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն հանդիսաւոր պատարագ մատուցել Մալր եկեղեցի: Դեր. Փոխան զ. Հայրըն եւս նոյն օրը կանանց կողմէ պատարագ եղ:

Ուրախութեամբ կը տեղեկանանք թէ՛ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն ինքնագիր նամակով ուղղելով Բերայի Թաղ. (Խորհրդոյն) մերժած է անոր հրաժարականը:

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն՝ Դատական եւ Կրօնական գործոց վսեմ նախարարէն խնդրած է Արժ. Յովսէփ վ. Սողախեանի պաշտօնը վաւերացնող

հրամանագիրը, ըստ որում նորին արժանապատուութիւն Բաղէշի պատր. փոխանորդ կարգուած լինելով՝ իւր պաշտօնատեղին հասած է:

Կիմանանք թէ Տարտանէլի ազգայինք հանրագրութեամբ մը, ուղղեալ առ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, չեն բնդունիր իւրեանց քարոզչին, Արժ. Դարբիէլ վ. Ճէվահիրեանի հրաժարականն եւ կը խնդրեն որ ժամ յառաջ կրկին դառնայ իւր [պաշտօնատեղին]: Կը յուսամք թէ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն, չընդունիր յիշեալ գործունեայ վարդապետի հրաժարականը:

Շարժուս մէջ հրապարակ կ'ենլէ Միքայէլ Էֆէնտի Աշճեանի աշխատասիրած Օսմանեան Պատմութեան Ա. հատորն ի պէստ ազգ. վարժարանաց:

Ուսումնական Խորհուրդը վաւերացուցած է սոյն դասագիրքն եւ հետեւեալ վկայականը տուած:

«Զայն զայս Ա. Հատոր Օսմանեան Պատմութեան Միքայէլ Էֆէնտիի Աշճեան յաղագս ճշգրութեան դիպաց եւ անցից, կանոնաւորութեան ոճոյ եւ ամփոփ բովանդակութեան նիւթոց, եւս եւ համակերպութեան ծրագրի Ուսումնական Խորհրդոյս մտադիւր վաւերա-

ցուցանեմք եւ յանձն առնեմք զուսումն սորին յազգային նախակրթարանս:»

5 օգոստոս 1889

Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Ուսումնական Խորհրդոյ Ատենապետ Յ. ԹԻՐԵԱՔԱՆ

ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ

ԵԼԵՔՏՐՈՆԻԿԻ ԹԵՄԱԲ ՄԱՀ

Ելեքտրականութեան վրայ նորանոր գործեր կը հրատարակուին Ելեքտրական երեւոյթք տարրագիտութեան սահմանէն դուրս ելած են այսօր, մըտած ճարտարութեան այլ եւ այլ ճիւղոց, օրինակի համար բժշկութեան, մեքենականութեան, գործարանաց մէջ, եւ զգալի կերպիւ կանոնաւորած են մարդկային կենաց պայմաններն: Եթէ երբէք ելեքտրականութիւնը գործածական տեսակէտով, անօգուտ մնաց, պատճառն այն է որ կարելի եղած չէր կանոնաւորապէս եւ խնայողաբար մեծամեծ հոսանքներ յառաջ բերել: Թէպէտ ցամաքային ընդ-ծովեայ հեռագրութիւնն, արձաթաղօժումն գեղեցիկ արդիւնքներ յառաջ կը բերեն,

բայց ամենն ալ տկոտ հոսանաց միջն-
ցաւ էին։ Ելեքտրականութեան դերը
այն օրը փոխուեցաւ երբ համեմատ
տաղձագործ մը, Պ. Կաւմ շինեց իւր
բուն իսկ ձեռամբ մեքենայ մը որով
յառաջ կուգային զօրաւոր և կանոնա-
ւոր մշտապէս հոսանքներ։ Այդ մե-
քենային շնորհիւ ելեքտրականութիւ-
նըն եղաւ գործածական ամէն բանի
մէջ և ճշմարիտ յեղափոխութիւն մը
յարոյց խել մը մասնագիտութեանց
մէջ։ մասնաւոր և հանրային լուսավա-
ռութիւնք, զօրութեանց փոխանցում-
ներն, մեծադաց վրայ կատարուած
այլ և այլ գործողութիւններն, մեքե-
նական շարժումներն, այս ամենն ար-
դիւնք են ելեքտրական հոսանաց։

Բայց ելեքտրականութիւնը ոչ մի-
այն ծնունդ տուած է այս խել մը այ-
լազան ճարտարութեանց որոց իւրա-
քանչւրն ունի իւր օգուտն, այլ նա-
եւ հզօրացէս նպաստած է մահացու
գործեաց եւս։ Ամերիկայի մէջ ելեք-
տրականութեամբ գլխատումներ կը
կատարուին, որոց փորձերն ի սկզբան
կենդանեաց վրայ եղած են։ Ահա ինչ-
պէս։

72 քիլոկրամ կշռող հորթ մը կեն-
թարկեն 50 վօլթի փոխադարձ հո-
սանքի մը, անասունն ելեքտրականու-
թեան ներքեւ ընկճեալ և ցնցեալ,
գետին կը տապալի առանց վիրաւոր-
ուելու։ յետոյ կ'ենթարկեն 770 վօլ-
թայի հոսանքի մը որ կը տեւէ 8 երկ-
վայրկեան, կենդանին կը մեռնի և
մահը վայրկեանական կը լինի։ Գիա-
զննութեան ժամանակ, ուղեղին ե-
րակներն արեամբ լեցուած էին, բայց
արիւնահոսութիւնն բնաւ չէր եղած։
Գլխուն առջեւի կողման մազերն թե-
թեւօրէն կարմրցած էին։

615 քիլոքրամ կշռող ձի մը աւե-
լի հզօր հոսանքի մ'ենթարկուեցաւ,
անասունն ոչինչ զգաց։ Հաղորդակցու-
թիւնն տեւեց մինչեւ 5, յետոյ 15
երկվայրկեան, և ոչ մի պարագա-
յին մէջ անասունը տառապեցաւ։ Երբ
հոսանքն 700 վօլթի բարձրացաւ և
տեւողութիւնն 25 երկվայրկեանի, մա-
հըն այն ատեն վայրկեանական եղաւ։

Երկու եղանակներ ի գործ դրուած
էին։ Առաջին պարագային մէջ, այ-
սինքն հորթերը սպաննելու համար է-
լէկտրոն գործածուած են 0,06 տը-

րամագծիւ որք ծածկուած են «էլէկ-
տրալի մէջ թաթխուած սպանդի կը-
տորով մը։ Մին կենդանւոյն ճակտին
վրայ դրուած է։ Եւ ելէքտրոններու
գտնուած տեղը մազերն իտրուած են,
մորթը իւր մերկութեան մէջ ձգելով
համար որպէս զի հոսանքին ազդեցու-
թիւնն աւելի զօրաւոր լինի։

Երկրորդ պարագային մէջ, այսին-
քն ձին սպաննելու համար, անաս-
նոյն ոտքերն թըղուած լաթերով ծած-
կուած են ուղղակի հաղորդիչ թելե-
րուն հետ կապուած լինելով։ Այս
վերջինն յառաջ կը բերէ տեսակ մը
անդամալուծութիւն որուն ենթարկ-
ուած միջոցին կենդանին ի զուր կը
մարտնչի։

Դեկտ. 5ին, Էտիսընի աշխատանո-
ցին մէջ փորձեր կատարուած են։

Խնդրոյն կարեւորութիւնը մեծ էր,
որովհետեւ յունվար 1ին, Նիւ-Եօքքի
նահանգին մէջ օրէնքն ընդունած է
ելեքտրականութեամբ մահն։ Մասնա-
խումբ մը կազմուած է ուսումնասիրե-
լու համար զայս։ Հոսանքն յառաջ
պիտի գայ 1,000 վօլթայէ և պիտի
փոխանցուի դատապարտեալին մետաղ-
եայ էլէկտրոններու միջոցաւ ծակուած
թանձր սպունդով մը և աղի բաղադ-
րութեան մը մէջ թաթխուած քարայ-
ծի մորթով մը։

Նիւ-Եօքքի նահանգն դատապար-
տելոց համար ելեքտրականութեամբ
մահնընդունած է։ Նիւ-Եօքք-Նեքսոն այս
մասին հետեւեալ տեղեկութիւններն
կուտայ։

Էտիսընի աշխատանոցին գլխուն-
ներն ժողով մը գումարած են որոշե-
լու համար թէ՛ ինչ տեսակ հոսանք
պէտք է մտրուեն վերայ վայրկեան-
կան մահ-յառաջ բերելու, առանց
նորա մարմինն այրելու։ Մարտ 12ին,
չան մը, հորթի մը, ձիու մը վերայ
փորձեր կատարուեցան։ Ապացուցուե-
ցաւ թէ՛ վայրկեանական մահ յառաջ
բերելու համար, փոխադարձ հոսանք
մը պէտք է գործածել, էլէկտրոններն
մարմնոյն ու եւ մէկ մասին վերայ
դրուելով, օրինակի համար գլխուն,
բազկաց, ոտից, կողին կամ ողնասեան
վերայ։ Փորձերն Էտիսընի աշխատա-
նոցին մօտ եղող ընդարձակ պարտի-
զին մէջ կատարուեցան, առաջին զոհը
խոշոր շուն մ'եղաւ։ Էլէկտրոններն մին

աջ թաթէն, իսկ միւսը ուղեղին վե-
րայ դրուեցաւ։ մահը վայրկեանական
եղաւ։ չան յաջորդեց հորթ մը, որ
ինքեւս չանթահար եղաւ 600 վօլթ-
աի հոսանաց ենթարկուելով, հրա-
պարակ բերին դարձեալ խոշոր գամ-
փըռ մը որ չէր ուզեր չարչարանաց
վայրը երթալ։ հոն անշարժ մնաց, բո-
լոր անդամներն կը դողդղային իբրեւ
թէ՛ հասկցած լինէր իւր մօտալուտ
ազետալի վախճանն։ Թելերէն մին սըր-
տին իսկ միւսը թաթին կապեցին և
խեղճ անասունը մէկ ակնթարթի
մէջ սկսաւ։ Զի մ բերին, մի և նոյն
արարողութիւնը նմա եւս քրին, նա
եւս ունեցաւ նոյն վախճանը։

Փորձերն վերջացած էին և միան-
գամայն փարատած ամէն տարակոյս,
էլէքտրոններն մարմնոյն ամենէն ա-
ւելի ո՞ր մասանց վերայ անհրաժեշտ
էր դնել։ Դիտունք այդ տեսակետով
կարծիք մը չը յայտնեցին, բայց կըր-
ցան յանդիլ սա՛ եզրակացութեան թէ
ամէն ժամանակ ուր որ դրուի էլէ-
կտրոն, եթէ հոսանքն զօրաւոր է, մա-
հը կը լինի վայրկեանական։

Մ. Գ. ՄՕՁԵԱՆ

Է Տ Է Պ Ի Յ Ե Է

ԷՆ ԿԻԻՋԷԼ ԴԱՏԱՆ ՀԱՆԿԵԼՈՐ ՏՐԸ

(Շար. և վերջ)։

Պունտան պիր միւտտէթ էվլէլ,
մէջհուտըմ օլան չայեանը տիգդաթ
քիւչիւք պիր վադըտ՝ պալէատէ սէրտ
իլլէտիկիմ միւթալէթաթ իօպաթա մէ-
տար օլապիլէճէկիւտէն, արգ ու պէ-
եանընա միւսաթաթ օլունուր։

Շէօյլէ քի, դեկտեմբերին սօուգ
պիր սապահը Օպէրվիլիէ կիթմէեէ
մէճպուր օլմուշ խոիմ, Հիյնի ալտէ-
թիմոէ, րաքիպ օլադըղաւթթամպայ,
Գաթրը-Շըմէն նամ թաթանիօթաթ թէ-
վադգուֆ իլլէտի։

Արապահըլար (արապա իսթէեէն)
տէլի բէֆը Նիտա իլլէմէթաթ իտիլէր։

Պու տալէթէ իճապէթ իտէն պա-
ղը քէսան՝ սօուղըն շիտտէթինէ թա-
պալէլը թէհամիւլ օլամաեարադ,
արապալարտան պիրնէ ճան աթմը-
լար իտի։ Արապա հարէքէթ իթմէք
իւզըէ իքէն, տիլարտան պիր սէտա,

—Տուրուհուհի, տուրուհուհի, տե-
յի պաղըրտը, դժուար է մտադրել
Պուհուհի իւզերինն էլ ինքնապէս
գալիս էր ինչ որ օրընդուն արթնա-
տախի պիւր գալիս բաքէթ պուրուհու-
ղու հալտէ, պիւր մախլուգը տախիւն
արապաւա կիրտիկինն կէօրտիւմ, Պու-
սըրաւա պիւր տիկէր գաւորն տախի,
մէզպուրէնէ ետքորմ ինքնապէս պէրա-
պէր:

—Անժէլ, քէնտինն կէօղէթ, տի-
մէքտէ իտի: Պուհուհի ինչ պէնամ օ-
լան գաւորնարն հազըգաթէն կիւ-
զէլ օլտուգարը տախիմա մէհուտըմ
օլմուշ պիւր քէֆիկէթ իտուկինտէն,
իսմ ինչ ճիւմ արապաւա պիւր ֆար-
գը ապիմի կէօրմէքէթ թէպէսսիւմ ինք-
նապէս գապիլ օլմաւտը:

Պուհուհի թաւապիւր օլմուհա-
պիւրտիկինտէն զիեաւտէ չիւքին վէ ա-
ճիպ իւլ չէհրէ պիւր գաւորնաղաղիտի:
Օլ տէրէճէ չիւքին իտի քի, իւզերինն
պիւր տապըգա պիւր արթնա արապը
աիգըգաթ իտիլէմէգ իտի: Քիթապըմը
էլիմէ ալարագ երեսէ միւթալէտեա
տալարմ, Հէնուզ քեւմիլէն միւթալէտե-
ա տալարմ իւքէն, օմնիպիւրտէրտէ-
քի եօլուլարա միւսաւտըք օլան հա-
տիսաթը միւթաւտէտէն պիւր կէօղէ-
րիմի գալորմաւա պէնի մէհպուր ինք-
նապէս մի:

Թէքար օգուտեա պաշտամար
իւքէն, էնզարմ զայրը ինքիեարի օ-
լարագ, թամ գարըմտա օթուրմուշ
օլան Անժէլ իւզերինն ինքիթաֆ իյլէ-
տի: Մէզպուրէն, նախեալ օ տէրէճէ
թէպիւրիւ հալ ու արթնա ինքիլ իտի
քի, աղիւ պիւր ինքիլորտա պէնի իս-
թիլա իյլէտի:

Տիլէրի իւզերինտէ ինքիթաֆ օլ-
տուղու պիւրէր պիւր բաքէթի ալմըշ,
վէ պաշնը անքն իւզերինն էյիլ օլա-
րագ, նապապիլի թաւաթի պիւր նա-
զարը լաթիք ինչ արթնա արապը ինք-
նապէս իտի: աղըլ էօլլէ պիւր թէպէս-
սիւմ լաթիք արղ ինքիթաֆ իտի քի,
չիւքին արիլէրի իւզերինտէ պիւր պա-
րըգալի մէսէրէթ ու շատիւմանի բար-
լամաղտա տըր գանն օլուհուր իտի:

Սիւմաք պու վէճէ ինչ միւպէտտէ-
լը պէշաշէթ օլտուղու հալտէ էլին-
աէքի բաքէթ ճանլանմը օլարագ քէն-
տի մէսայիլի նիւվաղիլքեարանէսինն
մուգապէլէ իտիեօր կիպի կէօրին:

մէքտէ իտի: Պուհուհի ինչ պէնամ օ-
լան գաւորնարն հազըգաթէն կիւ-
զէլ օլտուգարը տախիմա մէհուտըմ
օլմուշ պիւր քէֆիկէթ իտուկինտէն,
իսմ ինչ ճիւմ արապաւա պիւր ֆար-
գը ապիմի կէօրմէքէթ թէպէսսիւմ ինք-
նապէս գապիլ օլմաւտը:

Նիհաեթ իւլ էմը: բաքէթին իւ-
զերի քեւմիլէն ալարագ պիւր սա-
նիլէ էվլէլ անը ինքիթաֆ իտի գու-
մաշարըն արապընտան, թէէսսիլի հէ-
րաքէթէ սիմաք կիւլ քէնկինն պօ-
եանմը պիւր թէքիլը նէվգաւտ արղը
րուի վիճուտ իյլէմէքտէ իտի:

Անժէլ, էյիլէրէք, վէ պու քիւլիւ-
ճէք մախլուգըն նապիլէլ բաքընա
պիւր պուսէլ չէֆագաթէրվէրանն
գօնտուրուպ, պիւր նիկեանը իսթիլորագ
աթի իտէրէք:

—Էվլաւմ, ճիկէրբաքէթ, տէյի
քէլիմաթը տիւրիւվաղանն ինչ թէքիլը
նէվգաւտըն օլաւմագտա պուրուհու-
եօր իտի:

Ահ, պու չիւքին Անժէլ մուհապ-
պէթի մաւտէրանէնն թապագաթը իւ-
եապընա թէպիլի ինքիթէն նէ գաւոր
կիւզէլ կէօրինմէքտէ իտի: պիւր գալտ
ու ինքիթաֆ աղիւ ինչ տիլէրի իւ-
րէրինտէ թուլթուշ օլտուղու պու-
րաքէթ քէնտի չօնուղուհու հալի
պուրուհուեօր իտի:

Պիլի մէքիթուհ իտէպիլէճէք հա-
գըգի վէ եէկեանն կիւզէլիլէն էն պէ-
լիլ նալթըլարտան տաշա զիեաւտէ
միւսսիլ: սուրէթտէ պիլգէ թապիլը
իտէն պու մէնզարէլ, կէօղէրիմ սի-
րիլքը մէքիթուհիլէթէ տօլմուշ օլտու-
ղու հալտէ, սէյր ու թէմաշա իյլէ-
տի:

Հայֆա քի պու մէնզարէլ ըուհ-
քէրվէրանէնն լէզգէթի թէմաշաքըլա
անճագ պիւր ինքի սանիլէ գաւոր
միւթէլէզգիլ օլապիլտիմ, զիրա վաւը
օլմուշ իտի:

Պիւնտէն ալէյհ, պու մէնզարէլտէն
տէրէճէլ նիհաեթտէ միւթէէսսիլ օ-
լարագ, պիւր գաւորնըն հազըգաթէն
կիւզէլ կէօրինմէք ինչն նէ կիպի պիւր
հալտէ պուլուհուագ լաղըմ կէլտիկինն
զաեթթ ֆաթիհ սուրէթտէ պէեան ի-
տէն վէ պիւր մուհապպէթի մաւտէրա-
նէլ մուգաւտտէն վէ նամահաւտէեէ
մալիքէ պուրուհան պու շայեանը բէ-

րէսթիլ վալտէնն հուզըրընտա քէն-
տինն կէօրէմէմէքիլին պաշը էյի-
րէք քէմալը հիւրմէթ ու թէվաղու
իլէ արղը թապիլտիլ իյլէտիքտէն
սօնրա օմնիպիւրտէն աշաղը էնտիմ:
Վ. Գ. Թ. Ո. Վ. Ս. Ս. Ս.

ՀինՏ ԱՏԱԼԵԹԻ

Տ. Հէնրի Մ. Իսպուտար: Հինտ ա-
տալէթինն զաեթթ տագիգ: վէ նօգ-
թուլը պիւր միստընը նագլ ու հիք-
եաեէ ինքիթտէ տիւր: Թիհարէթտէ
եէքտիկէրիլէ օրթագ օլան տէօրթ
քիմաէ, պիւր գալ տէնկ բամուգ սալթըն
ալտըլար, Սըշանիարըն բամուղու թէ-
լէք ինքիթէլէրի ինչն պիւր քէտի իշ-
թիւրա ինքիլէր: Տէօրթ օրթագտան
հէր պիւր քէտինն պաճաղընա սա-
հիպ օլմաւ գաւոր լիլէրիլիպ: հէր
պիւր քէնտիլինն ալտ օլան պաճաղը
թէսպիլ վէ սալիլէ ինչ թէպիլն իյլէ-
տի: Գաղաէն քէտինն պաճաղըլարըն-
տան պիւր ինքիլտի: Մէքըիսը պաճա-
ղըն սահիպի անըն էլթարթընա եաղը
պիւր պէզ բարչաքը սարտը: Դէտի ա-
թէլին եանընա բէք եաղըն վարտը-
ղընտաէ, պէզ աթէլ ալտը, վէ քէտի
աղըլ աճընտան գուրթուլմագ մէ-
րամըլա տալիմա սըշան թուլթագ ա-
տէթինտէ օլտուղու բամուգ տէնկէրի
արապընա գօշտու: Բամուգ աթէլ ալ-
մաղա եանըպ տիւքէնտի: Բամուղուհ
գըլմէթինն տէօրտիլնն օրթագլա-
րընտան ալմագ իւզըն տիլէր իւլ օր-
թագ միւթալէլէլ ալթիլինտէ իւզալէլի
տալա թիթիլէր: Հաքիմ, տալաեը
թէտգիգ ինչ աթի իւզ զիւքը գաւորը
վէրալի: Կիւզէրինտէ եաղըլ պէզ սարը-
լը օլան պաճագ ինքիլմիլ իտի: Դէտի
օլ պաճաղըն գուլտանաղ իտի: Սըլը
տօղըլուտու շու տուր քի, քէտի օլ պա-
ճաղըն եէրտէն հօգարը թուլթագ
տիլէր իւլ պաճագլար ինչ գօշմուշ
տուր: Պիւնտէն ալէյհ իւլ ինքիլմէմիլ
պաճագլար աթէլիլ բամուղա կէօթիւր-
միւլ օլմալարըլա եաղընը անլէր գա-
պահաթըլ տըրլար: ինքիլմէմիլ պա-
ճագտա պիւր գապահաթ եօգ տուր,
Դէտինն բամուղուհ ինչն գօշմաւտա
վաթըլմա օլան իւլ սաղլամ պաճագ-
լարըն սահիպիլէր օլան իւլ օրթագ,
եանան բամուգ տէնկէրինն գըլմէ-
թինն, ինքիլմիլ պաճաղըն սահիպի օ-
լան օրթագլարընա թէէտիլէ ինքիլի
տիլէր:

(Աւտագիլ)

ԶԲՈՍԱՆՔ ՄԸ

(Երբ ինչի վրա էր ընկած)

— Նե՛, չիւպհէ՛ իտեճէյիմ սիւղ գայ-
րը պալըքճըլըլը պիթիւրմիշ սինիդ :

— Նե՛, ետքայրմ պիրատէր, պօշ
վազըթ կէչիրմէտէն իսէ պալըք թութ-
մագ տաճա էյի տէյիլ մի :

— Տօղրու, հէմ էյլէնիւ հէմ տէ
ագչամ եմէյինի չըգարըր սըն :

— Էվլէթ, Ամա պու ագչամ պու
պալըքլարը պէրապէր երէճէյիլ :

— Աման պիրատէր նե՛ տիյօրսուն
էվտէրիլէր :

— Նե՛ օլուր, ճանըմ սէնէտէ պիր
տէֆա պէնտէհանէյէ կէլտին, պիր
կիճէ դալսան չօք մու տուր :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ ամա :

— Եմասը մամասը եօգ, պէն ու-
շաղը հանէնիլէ կէօնտէրիւրիմ կիտէր
հապէր վէրիւ, տաճա տիյէճէյին վա՛ր
մը :

— (Մտածելով որ ձեռքէն չպիտի
կարենայ ազատուիլ) Նէ իսէ պիր ագ-
չամ իչին իսթըրընը գըրմամ :

— Թէչէքքիւր իտէրիմ :

Մեր միւսին իւր հիւրը համոզած
լինելով՝ կը կանչէ սպասաւորը և նախ
կը հրամայէ որ Մ. . . ին տունը եր-
թայ և ըսէ թէ՛ այս իրիկուն հիւր պի-
տի լինի իրենց, ապա՝ կը յանձնարա-
րէ երկու լէվրէքները փուռը դնել և
մինչեւ իրենց դառնալն ուսն ըսն
պատրաստ ընել : Յետոյ կրկին իւր
բարեկամին դառնալով :

— Էյ էֆէնտիմ, հիւր պիր շէյ սը-
րաւնտա տըր, շիմտի պուլուրըն պա-
գալըմ, աշաղա ինէլիմ :

— Նէրէյէ կիտէճէյիլ :

— Շու կեանքըղտաքի մէհանէտէն
պիր իքի թանէ չաղալըմ քի իշթահ-
լարըմըլ աշըլըն :

— Ճանըմ էվտէ իչէ՛մէղմիլտին :

— Նե՛ օլուր էֆէնտիմ պուրասըտա
եապանճը եէրի տէյիլ տիր, կիր ի-
չէրի, պէն պուրատան հէր ագչամ
եիւզ տիրհէմ իչմէյինճէ էվէ կիտէ-
մէմ :

— Մօ՛, կարսօն, պիղէ եարըմ օգ-
կա մաստիգա վէր, ամա . . . պիլիր-
սին ա՛ :

— Ալէսթա՛, մէրուգ էթմէյին, պէն
սիղէ ֆէնասընը վէրմէմ :

Գինեպանը շիշ մը մաքրելու հա-

մար նախ՝ զայն ջրով կը լեցնէ, նոյն
միջոցին քանի մը գինեպանի փու-
թով ծառայելու ստիպուելուն կը մու-
նայ իւր առջի գործն և ջուրով լեցուն
շիշն մեր միւսին յանձնելով կրտէ :

— Պուլուրուն ծանիմ, մաստիգա
նիլի :

— Դա՛շ բարա տըր, սէօյլէ քի ագ-
լըմըլ պաշըմըղտա իքէն փարտընը վի-
րէլիմ :

— Էֆէնտիմ, սիղտէն տէ դիրատէ
ալաճագ տէյիլ իտիմ ա՛, սէքիլ դը-
րուա :

— Նէտէ՛ն, օգկասը գա՛շ դրուշա
տըր քի :

— Օս ալթի դրուսա, պիրինճի ֆի-
նէս մաստիքասի, շու գատէյի իչ,
տէյմէսէ փարա վէրմէ :

— Էյլ ամա, շիշտէքի տէ պուն-
տան մը տըր :

— Սիւրհէսիլ, կէօ՛րմէտին իստէ
պու սիսէտէն տօլտուրտու :

Մեր միւսին ստակը տալով՝ շիշն
և երկու գաւաթ կ'առնէ և ընկերոջը
հետ վերի սրահն ելնելով անկիւն մը
կը նստին : Պահ մը վերջ գաւաթները
լեցուած էին :

— Էհ, պուլուրուն պագալըմ, պի-
րատէր :

— Պիլիրսինիլ ա՛ շիմտիյէ գատար
գուլլանաղըմ եօգ տուր :

— Թամամ, տէմէք քի ի՛շմէյէճէք-
սինիլ :

— Հաթըրըլ իչին պիր թանէ ալը-
րըմ :

— Զօգ շէյ, աղբար պուստան նե՛
չըգար քի . . . սու տուր եահօտ սու-
յա պէնդէր պիր շէյ տիր :

— Էօյլէ իսէ իչէրիմ, կենդանու-
թիւն :

— Անուշ անմահուլիւն :

— Նասըլ, պէյէնտինիլ մի :

— Պիր ֆինճան տաճա վէրին նե՛
կիւզէլ իչկի իմիշ, հալիս գալըլ տա-
ղը սուլունա պէնդէր :

Մեր միւսին, այս յայտնութեան
վրայ փքացած՝ իրեն դաւաթն ալ ի
մի ուսով կուլ կ'առայ, և յանկարծ
ոտքի վրայ ցատկելով սանդուխէն վար
կիջնէ աճապարանօք և հայոյելով :

— Նէրէյէ՛, աղբար, նե՛ օլտուն,
ճանըմ ալիպ տիր, սէօյլէսէնա՛, նե՛
օլտու :

— Պրաք, ալլահը սէվէրսէն, կիտէ-

յիմ շու տէղիկհասըր :

— Նե՛, իչին աղբար, նե՛ օլտուրի :

— Նե՛ օլաճաք, սուլու մաստիքա
եէրինէ վէրտի պիղէ :

— Էյ կիտիպ տէ նե՛ ետքաճագօրն :

— Շիշէյի պաշընա կէչիրէճէյիմ :

— Պիր շէյ տէ ետքամագսըն, չիւն-
քի ագգըն եօգ տուր :

— Նե՛ իչին :

— Սէն սու իստէմիլին, օտա սու
վէրմիշ տիր :

— Հիլ պիր վագըրթ :

— Էվլէթ զոսու իօթէմիլին :

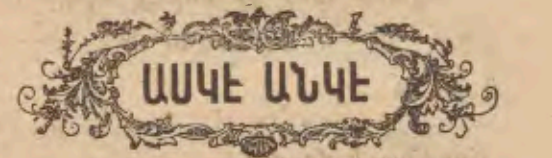
— Նէ՛ տէմէք իսթէյօրսուն :

— Տէմէք իսթէրիմ քի, սէն շիշէ-
տէրինն սու օլտուրընը պիլիր իտին :

Գիրա՛, էկէր պիլմէմիշ օյսալըտըն պիր
աղ էվլէլ պանա՛ սու տուր եահօտ սու
կիպի տիր . . . տէմէլ իտին, ունուլթ-
տուն մը :

— Հայըր, շարին . . .

— Լաքինի մաքրինի եօգ տուր, եօ-
գարը կէլ, եէրինտէ աղբը օթուր,
պու շէյ իքիմիլ արասընտա սըր գալ-
սըն, զիրա իչիտէնիլէ կիւլմէտէն պա-
յըլաճագլար տըր :

Օրիորդ մը իւր սիրահարին :

— Ինչ դեղեցիկ է բօղմէնդ, քա-
նի՛ առիր :

— Դանը հիւրդ դրուշ :

— Բոյ տեսնենք մէջը քանի դրուշ
ունիս :

— Սիրելիս, դժբաղդաբար ամսոյն
վերջին քառօրդը՝ ըլլալով մէջը մէկ
քառօրդ մէճիտէ մը զատ աւելի բան
մը չկայ :

* * *

Հարուստ մէկը իւր գաւառացի
նորեկ սպասաւորին օր մը ոսկի մը տա-
լով կըսէ :

— Ծօ աղա, առաւստակը այս
օր տանը մէջ ինչ պէտք է նէ առ :

Սպասաւորը ստակը առածին պէս
կերթայ շիտակ ագարակէ մը ահագին
շուն մը կ'առնէ և կը բերէ տանը դու-
ռը կը կտպէ :

Երեկոյին երբ տանը տէրը տուն

դալով շուն մը կը տեսնէ կապած, բարկութեամբ մը կը հարցունէ սպա- սաւորինն ինչպէս, գտնայո՞ւմ...

—Մօ աս ինչ էք քո լոյսով խոսի- լիք։ —Էֆէնտիմ ինծի ասեցիր որ տա- նը մէջ ինչ պէտք է նէ տա։ Ես էլ էն ապով կնացի էտայ շուն առեցի էսա տեղ բերեցի կապեցի։

—Կին մը կը տեսնէ որ իւր այրը յուսահատութեան ընկելէն բերա- նը կը պարպէ կոր, կըսէ իրենն։

—Ինչ կընես կոր մարդ։ —Հարցնելու աւելորդ է, չե՞ս տես- ներ կոր ինչ ընելիքս։

—Անանկ է նէ կեցիր ես ոնենա- կէն դուրս ելլամ տէ, ինչ պիտի ընես նէ ըրէ, զէրէ իմ սիրտս անանկ բա- ներու տայանմիջ չըլլար։

Տան մը սպասաւորը քովի տանը սպասուհիին սիրահարելով, կամացուկ մը կերթայ կը գրկէ ետեւէն, տանը տիկինն վերի պատուհանէն տեսնելով.

—Աֆէրիմ, չես ամչնար, չես խըպ- նիր, կը թողուս որ բեղ գրկեն և դուն երեսդ չես դարձներ որ տեսնես ով ըլլալը։

—(Սպասուհին) կը ներէք տիկին, կը պատասխանէ, կարծեցի թէ միւ- սին էր։

Շոգենաւի մը մէջ։ —Սա պարոնը տեսար, մեծ ազ- նուականի մը կըրթալ որդին է։

—Վրայէն կը տեսնուի կոր ար- դէն, երեք ժամէ ի վեր ակնոցը դը- րեի սա նստող օրիորդին կը նայի։

—Բանաստեղծութեան մէջ շատ ա- ռաջինն ըլլալով, ով գիտէ նոյն օրի- օրդին դէմքէն ինչ նիւթեր պիտի քա- ղէ։

—Այո, արդէն քաղեց լմնցաւ, օ- րիորդը իւր դէմքը ծովուն դարձուց։

Նոր հարսերուն ախմեան միակ մը- խիթարութիւնն Պուքրէշի, Համ- պուրկի և Սաքսօնեայի վիճակահանու- թեան տոմսերն են քսենք, կարծեմք թէ ճշմարիտ խոստովանութիւն մը ըրած կըլլամք։

Ամեն նոր փեսայ որ գրաշարիս պէս ծոցը մէկ կուտ չունի, այս տոմսերէն մէկ քանի հատ քովը կը գտնուի և

երբ իրիկունը ձեռքերը երերցնելով տուն կը գառնայ այդ տոմսերը իւր ամուսնոյն ցոյց տալով մեծամեծ յոյ- սերով կըսէ։

—Հոգ մի ընէր խուչիկս, ինչալ- լահ ասոնց մէկ հատը այս ամառգլուխ ինծի զարնէ տէ, քեզի ֆիստաններ, չարխաներ, արապաներ, տահա ու- րիչ խել մը ուզած բաներդ քեզի կառնեմ. դուն յոյսդ մի կտրեր կէնէ, համբերէ։

—Այո, շատ ճշմարիտ է, որովհե- տև համբերութիւնը կեանք է, կըսէ առածը։

Տգէտ աղնուական մը, ճամբոր- դութեան մէջ ծիծաղելով կը հարցնէ գեղջուկ ձիապանի մը։

—Ինչո՞ւ համար լէյլէկները հոս գալու ըլլան անասուն կըլլան, իրենց տեղը երթալու ըլլան մարդ կըլլան։

—Որովհետեւ, կըսէ խելացի դեղ- ջուկը, կը տեսնան որ հոս շատ ան- բան կայ, անոնց յարմարելու համար անոնք ալ անբան կը դառնան։

ՆԱՄԱԿ ՄԸ

Միւսիւ Ծաղիկ.

Շու աթիտէքի մէքթուպու եօլտան պուլմուշ օլտուղումտան, գօքեսսընք թարաֆը ալիյէնիզէ եօլլամըլըմ տըր։

Այն իքի կէօղիւմին նուրի։ Պու. նէ իչլէր տիր պաշլում կէլտի, օլ կիլգէլիմ եաղ գաբուլարը գաբան. մաղա պաշլատը, ասնըրսըն քի եիւ- ըլիմին սլաղը արապա գիֆտի իլէ պօյաւորլար։ Այն օ նէ կիւղէլ կիւղէլ կիւնէր իտի քի կէչիտիք, կէճէլէրի օլ չըմէնտըֆէրին քում օվասընա տու- տում իլէ կէչտիլիմ վագըլըմ հաչան հաթըրլարըմ, պաստօնունուղու ալլա- եարագ ֆիտան կիպի գարլըմա չըգ- տըղլարընը, քէնտիմ քէնտիմտէն չը- դըպ լմավան արալարընտա կիզլէնմէք իսթէեօրըմ։ Այն, վալն օ յէվլի պահ- ճէնին գաբուլարընը գաբալը կէօր- տիւքճէ աթ ճամպաղլարը ֆիքրիմէ կէլիեօր։

Շուրաճըդտա եէտի Դուլէ կազ- հանէսի ժարտէնին իչինտէ աղաճլարըն ալթը հաթըրմա կէլտի. գապիլի օլ- սատա օ ֆիտանլէր տիլէ չըգըպ, տիչ-

լէրինիզի տըշարը պըրագարագ պիւլ- պիւլ կիպի չըղըրտըղընը օբէրա բար- ալարընը սէօլլէսէ իտիլէր, ալն ա- ճապա գըշտա էտէճէք լամուլարըմը- զըն թաթըլըղլարը պունլարը ունութ- տուրահագ մը։

Օ նէ իգրամլար ըտը քի սիզլէր- տէն կէօրտիւմ. հէր սոզամ օն իքի- չէր պուշուք տիրհէմ գապագ չէլիւ- տէլի թալինինիզի մը ունուտայըմ, եալըտա չարը իսթիւնէ մէնտիլինիզի սէրիպտէ պէնտէնիզի օթուրթմանը- զը մը, գուվլէթ վէրիւր տէեէրէք օլ եէտիտիլին ֆըստըղլարը մը, օլ եիւրէլիմ կիպի քէպապ օլմուշ մըսըր- լարը մը, էյ հանկը պիր չիք իգ- լամլարընըղը ունուտայըմ ա պէնիմ ճիլերիմին իչի պիւսոյ չիլէր։

Արթըգ դալէմիմ իլէրու վարմաեօր եիւրէլիմ իսթէյօր, ֆագաթ կէօղլէ- րիմէ բէրտէլէր էնիեօր, աֆէթ պէօյ- լէ աղ կէօրիւշտիլիմէ. պէրլէրիմ սէ- նի, հէր կիւնքի կիպի քիւմէս գա- բուսունտան կէլմէ, օ եօլ բէք լթէհ- լիքէլի օլտու, պու տոզամ ախըր գա- բուսունտան կէլ ճիլէրիմին բարէսի։

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ԱՌԱԾՆԵՐ

Էրիկ մարդիկ կիւները խնդացնելու կաշխատին և այդ պատրուակաւ եր- բեմն շատ յառաջ կերթան իրենց խօս- քերու մէջ անպատկառ վարմունքով, վայ այն կնոջ որ ինքզինքը խնդալով կը պաշտպանէ ծանրութիւնը կանանց առաքինութիւնն է։

Սիրոյ մէջ ամեն նենգութիւն նե- րելի է, շատ անգամ կին մը իր էրի- կէն նախանձի կը ձեւացնէ որպէս զի անոր նախանձը արդիլէ, և երբեմն ալ իբր անհաւատարիմ կամբաստանէ զա- նի իր անհաւատարմութիւնը աւելի աղէկ ծածկելու համար։

Ինք հարիւր կնիկ մէկտեղ դիր գօցէ քառասուն և ութը ժամ, գաղ- տուկ տեղէ մը մտիկ բրէ. ո՞ր կողմը որ ահանջ տաս պիտի ըսես որ միակ նիւթ մըն է զիրենք զբաղեցնողը, այն է՝ քուրջերու խօսքը։

Մօտան երկտասարդութեան կողմ-
քըն է, և ունայնասիրութեանց ամե-
նէն փնտսակարը

Մօտան գրեթէ միշտ տգեղ կինե-
րը կը հանեն և գեղեցիկներն ալ ու-
նոնց հետեւելու յիմարութիւնը կունե-
նան :

Փոքր աղջիկ մը իր խաղայիքը ե-
ղած բուբէն խնամօք կը պահէ ըսելով
թէ զաւակներուս համար պիտի պա-
հեմ : Երբ գիտողութիւն կընեն ըսե-
լով թէ կարելի է զաւակ չես ունենար,
էհ ինչ փնտս ունի : Թողներուս հա-
մար պահած կըլլամ կըսէ :

Կեանքին առաջին կէսը կանցնի
երկրորդին բաղձալով, երկրորդը կանց-
նի առաջինը ցաւելով :

Ինչ է պարտաւորութիւնը : — Այն
որ ուրիշներէն միայն կը պահանջուի :

Ոչհամբերութիւնը կը զայրացնէ և
կը օտարացնէ սրտերը, քաղցրութիւ-
նըն ներգաշակութիւն մը կը դնէ ա-
նոնց մէջ :

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍ

100 Հատը 5 Դահեկան

Լաւագոյն քառթօնի վրայ ա-
մէն լեզուաւ կպատրաստուի
Ուղուրլեան և Ընկ. տպա-
րանն, Կ. Պօլիս, Սուլթան Հա-
մամ, Սախիյէ խան, Թիւ 5 :

ԾԱՂԿԱՔԱՂ

Էտիսընի մէջ սիրուն խօսքը :

Մեծահամբաւ հնարին խօհուն ե-
րեւոյթով կը շրջէր նիւ Եօրքի փողոց-
ներուն մէջ, երբ անկարեւոր անձ մը
կը մօտենայ իրեն :

— Գրաւ կը դնեմ, Պարոն Էտիսըն,
կ'ըսէ նմա, թէ գիւտ մը կը փնտռէք :

— Կը սխալիք, պարոն, կը պա-

տախանէ նմա անվեհեր կերպիւ է-
տիսըն : Ես երբեք չեմ փնտռեր, այլ
կը գտնեմ :

Դժբաղդ գործաւորի մը երկու սը-
րունգներն եւս մեքենային տակ կը
հզմուն :

Բժիշկը կը ծանուցանէ անգամա-
հատութեան կարեւորութիւնը :

Կ'սկսի առաջին սրունգն կտրել,
Հիւանդն շատ տկարացած է : Այն
պահուն յորում երկրորդին վրայ կու-
գայ գործողութիւնը : Գժբաղդ գոր-
ծաւորը կ'արգիլէ ձեռքի շարժմամբ
մը, և քաղցր ձայնիւ մը :

— Մի ներդուի՛ք, սիրելի Տօքթօս,
կ'ըսէ և վերջին շունչն կ'անանդէ :

Գիւղացի մը արկղավաճառի մը
կերթայ :

— Այո արկղը ո՛չ կայրի և ո՛չ կը
գողցուի՛, կ'ըսէ վաճառականը :

— Եթէ տունս դիպուածաւ այրի :

— Մի վախճա՛ք, արկղին մէջ եղած
ներն բնաւ չեն այրիր :

— Շատ լա՛ւ, կը պատասխանէ ու-
րախութեամբ միամիտ գեղուկը : Հըր-
դեհի ժամանակ ես մէջը կը մտնեմ :

Պարսկական առած մը :

Էթէ պատեւրազմի երթաս, աղօթք
մը միայն ըրէ, եթէ ծովու վրայ ճամ-
բորդութիւն ընես, երկու աղօթք ըրէ :
Եթէ ամուսնանաս, երեք աղօթք
ըրէ :

Օտարական մը ճաշարանի մը մէջ
լաւ մը սուտեկէն վերջ, ոտք կեկէ և
առանց գինը վճարելու, դրան կողմը
կը յառաջանայ :

Սպասաւորն ետեւէն կը վազէ,
ճաշին ցուցակը ձեռացը մէջ բռնած :

— Պարոն, ցուցա՛կն, ցուցա՛կն :

Օտարականը կը դառնայ և լուրջ
ձայնիւ մը :

— Ձեռնէ ցուցակ խնդրող չը կայ :

Եւ դուրս կեկէ վայելուչ ձեւով մը :

Ամերիկացի մը երեկոյթի մը մէջ
կը գտնուէր : Գեռատի օրիորդ մը
պարի կը հրաւիրէ :

— Պարը կը սիրէ՛ք, պարոն, կը
հարցնէ օրիորդն Կարէլին մէջտեղ :

— Ա՛յ, ո՛չ, այնքան :

— Երաժշտութիւն կը սիրէ՛ք :

— Ո՛չ, այնքան :

— Ուրեմն ինչո՞ւ կը պարէք :

Այս հարցման փոքիշտ մը պէտք
էր ընել : Իւստիկ իւր բնական պար-
դութեամբն :

— Առողջապահական տեսակէտով
կը պարեմ, որովհետեւ ամէն անգամ
որ պարեմ կը քրտնիմ :

Ընտանեկան յարկին մէջ :

— Ինչո՞ւ, կ'ըսէ ամուսինն, գըլ-
խուդ վերայ ուրիշ կնոջ մը մաղերը
կը դնես :

— Ինչո՞ւ, կը պատասխանէ կինը,
դու ալ ուրիշ կովու մը մօրթը կը գոր-
ծածես ձեռացդ վրայ :

Այս ամառ ո՛ւր գացիք օդափո-
խութեան համար :

Ք. . . Գիւղը :

— Օգը առողջարար էր :

— Այնքան առողջարար, որ անց-
եալ տարի, նոր գերեզմանատունը օրհ-
նելու ժամանակ, ստիպուեցան բը-
նակիչներէն մին սպաննելու :

(Թարգմ.) Մ. Գ. ՄՕՁԵԱՆ

ՏԻՇ ԹԱՊԻՊԻ

ԺՕՁԷՑ ՆԱԼԲԱՍ

Տիշթապիպլերինին էն մահիրլերինաէն
օլուպ, քէնտիսիքէ միւրաճաաթ իտէն-
լերի ազ վաղըթ զարփընտա չիֆարէ-
զիր իթմէքլէ պիհագդըն խօշնուտ իթ-
միշ օլան ժօղէֆ նալբաս էֆ : Սիրքէ-
ճիտէ Թրոմվայ ճատտէսինտէ Տուլու-
նու Ումուսիյէ իտարէոի դարըսընտա
Տ նումէրօլը մահալը մախսուստա պու-
լունմագտա տըր :

Թապիպը մուստիլէյհ գայէթ մա-
հիրանէ պիր սուրէթտէ իմալ էլլէտի-
կի տիշլերի էհվէն ֆիլյաթլա ֆիրուլթ
իթտիկի կիպի, միւշթէրլէրինի քէ-
մալը հիւրմէթ վէ նէզաքէթլէ գապուլ
վէ տիշ խասթալըգլարընը հիւանիւ թէ-
տալի իտէրէք, ճիւմէնին մէմուսի-
յէթինի դազանմագտա տըր :

ՏՕՔ- ՔԱՐԱԵԱՆՕՐՈՒԼՈՍ

Ֆրէնկի , սիտիք վէ թէնասիւիւնէ եօլլարընըն վէ տէրի իլլէթլէրինէ մալս- սուս Ղալաթատա Սանտրքըլարտա Հէլվաճը սօգաղը քէօշէ պաշընտա Այ- նալը լօգանթասը գարչուընտա վագը 11 Նումէրօլու խանէտէ , մուսնէնէի խաթթէկեանը . պէհէր կիւն սահաթ ճտան 12է գատար խաթթա գապուլ իտէճէք տիր ,

Տօքթօրը մուսալլէյհ խուսուսի օ- լարագ Փարիզ խաթթախանէլէրինտէ մէզքիւր իլլէթլէրի եանի ֆրէնկի , էս- կի վէ եէնի պէլ սօղուքլուղունուն մէսհանէ տարըլըլարընը . Ֆիւսթիւ- լէրի , վէլ հասըլ սիտիք վէ թէնասիւ- լիւնէ եօլլարընտա թարի օլան իլլէթ- լէր իլէ , տէրի խաթթալըլարընը թահ- սիլ վէ պիթ թէճրիւպէ վէ պիւր չօգ վա գըլլարտան պէրու տախի իսթանպօլ- տա իճրայի թապիպլիք իթմիշ օլտու- ղընտան քէնտիսինէ միւրաճաթ իտէն խաթթէկեանը ազ միւտտէթ զարփըն- տա ուսուլ ճէտիտէ իւզրէ թէտապի վէ չիֆապէզիւր իտէճէք տիր :

Յ Ռ Ա Ն Գ Յ Օ Ր Թ ՈՒ Ա Ջ

ՏԵՆԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵ ԱՍԸ

Սէ մաեէ ֆրանգ 0,250,000

Ինթիքաթ ազչէսի ֆրանգ 1,270,000

Մէզքիւր գումքանիա տէնիղ գաղալարընս գարչը վաթօլարտա վէ կէ- միլէրտէ եիւքլէնիլէն մալլէրի , վէ քէզալիք բօսթա իտարէլէրինէ թէսլիմ օլունան միւճէվէրաթ վէ եախօտ պանգնօթ էվրագը զանէթ էհվէնիեթ վէ սուհուլէթլէ սիկուրթա իտէր :

Պու ճիհէթլէ մէպալիղի քիւլլիւնէեի սիկուրթա իտէպիլմէք իշին իշպու գումքանիա էվրօբատա 13 թանէ պիւնիք սիկուրթա գումքանիալարըյա պիլլէյմիշ տիր : Պունէլարըն թէքմիլ սէրմաեէ վէ իհթիեաթ ազչէսի 100, 000,000 ֆրանգը կէչէր :

էքմիլ Թիւրքիա աճէնթէսի

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՄԻՒՆԻԽ ՊԻՐԼԷՇՄԻՇ

ԵԱՆԿԸՆՍ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՆԱՐԸ

Սէ մաեէ

ֆրանգ 8,000,000

Ինթիքաթ ազչէսի 1888 Յունիտէ գատար

ֆրանգ 4,817,262

Սէնէվի իրատ 1888 Յունիտէ գատար

ֆրանգ 10,069,700

Մէզքիւր գումքանեալար տէքօղիթօլար վէ խանէլէր վէ անլէր իշինտէ պուլունան մալլէր վէ մօպիլեալարը զանէթ էհվէնիեթ վէ սուհուլէթլէ , թէէմինաթը գապիեթ թահթընտա օլարագ սիկուրթա իտէրլէր :

Իսթանպօլ աճէնթէսի

Իսթանպօլ , Պահճէ-գաբու , Եօրկիտաիս խան ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Մալիւմաթ.—Շիրքէթլէրիմիզին Տէրիսաաաթթ պանքէրլէրի պուլունան Ներսէսեան Բէտէր վէ Մախաուուու էֆէնտիլէր հիսապը կէօրիլմիւշ , վէ միւտիլիեթլի ումումիեթ թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ հէր կիւնա զարար ու զիեանը թազմինէ թէմամիլլէ թալիմաթ ախզ իլլէմիշլէր տիր :

— 6 —

— Ա՛ , այո , փոքրիկ Կիւսդաւլը . . . :

— Բարեկամ , փոքրիկ Կիւսդաւլը հիմակ քը- սան տարեկանը լմնցուցած քսան և մէկը մը- տած է . շատ սիրուն , միջհասակ և բա- րեկազմ աղայ մըն է . սքանչելի բնաւորութիւն ունի . գառնուկի մը պէս բաղքաբաճարը և ամօթղած աղջկան մը պէս վախկոտ է . . . : Մինակ քիչ մը աղայ է տակաւին և քիչ մըն ալ անխորձ . ասոր համար առաջնորդի մը պէտք ունի և եթէ ուղեւորութիւններ ընել տալ կու- ղեմ իրեն , պատճառը սա է որ քիչ մը հա- մարձակութիւն առնէ : Չորս օրէն պիտի մեկ- նինք Անգլիա , անկէց պիտի երթանք Իտա- լիա . վերջապէս կուղեմ որ Կիւսդաւլ երկիրներ տեսնելով կրթուի . աշխարհք ճանչնալ սորվի , քիչ մը բարքերն ու վարքերն ուսումնասիրէ : Ասիկայ իրեն օգտակար պիտի ըլլայ . կը սի- րեմ հաւատալ . սակայն ամեն պարագայի մէջ քնաակար ալ չը պիտի ըլլայ : Բայց ինչի՞ վը- րայ կը մտածես , Աստօլֆ . խօսքերս մտիկ ընե- լու տրամադիր չես երեւիր բնու . և ես՝ եր- բոր խօսիմ թէ եւ ծաղու արժանի ըլլամ , կու- ղեմ որ մտիկ ընեն խօսքերս : Կարգ մը մար- ղիկ կան որոնց համար բնաւ կարեւորութիւն չունի այս և որոնք բնաւ չեն նայիր թէ դիմա- ցինն իրենց ուշադրութիւն կընէ , թէ ոչ .

— 7 —

այլ մինակ կը խօսին ու կը խօսին . ծուռ ու մուռ , խենդ ու խելառ պատասխաններ կ'առ- նեն , բայց անընդհատ կը շարունակեն խօսիլ . ասոնք այնպիսեաց կը նմանին , որոնք դահլը- ճի մը մէջ դաշնակ զարնելու կը նստին և շա- րունակ կը նուագեն , ասոնց ուշադրութիւն ընելու թէ ամեն ոք մանաւոր խօսակցու- թեամբ կը զբաղի . այդպիսիք իրենց համար կ'երգեն և իրենց համար կը խօսին :

— Ականջս քեզ է , բարեկամ , ականջս քեզ է . . . ահ , եթէ քիչ մը անուշադիր կ'երեւ- նամ , պատճառը այն է որ գլխուս մէջ շատ բաներ ունիմ .

— Իրաւ որ դէմքդ շատ տարօրինակ կ'ե- րեւայ . բայց ինչ որ կ'ասկածս կը փարատէ , սա է թէ դէմքիդ արտայայտութիւնն աւելի զուարթ է քան տխուր :

— Քեզ անանկ լուր մը պիտի տամ , որ բա- ւական պիտի զարմացունէ քեզ և սակայն շատ ալ բնական լուր մըն է ,

— Սառանայ տղայ , հետաքրքրութիւնս կը շարժես . ըսէ նայինք սա լուրդ :

— Պիտի կարգուիմ , բարեկամ :

— Ինչ , պիտի կարգուիս մի . . . Կարելի է . բայց դեռ կանուխ չէ՞ :

— Կանո՛ւխ . . . կարծեմ երեսուն տարեկան